

## Bijlage waarden en normen

### Ethiek (Samenvatting)

Ethiek is een wetenschap die zich bezighoudt met wat 'goed' en wat 'slecht' is. Ethiek heeft betrekking op menselijk gedrag.

Je kunt ethiek vergelijken met het geweten. Ieder mens heeft een geweten: Een stem in je binnenste die zegt of je goed of fout gedraagt. In de praktijk zijn de verschillen tussen mensen nogal groot. De één vindt dat je best kunt stelen van iemand die toch genoeg heeft. Een ander vindt dat je nooit mag stelen.

Het zou niet goed zijn als iedereen altijd op grond van zijn eigen geweten zou mogen handelen.

Om te voorkomen dat iedereen maar op eigen houtje bepaalt wat goed en kwaad is, is er ook een soort gemeenschappelijk geweten: Algemeen geldende ideeën over aanvaardbaar gedrag die voor de hele maatschappij gelden.

Die algemene normen en waarden worden wettelijk vastgelegd. In de Nederlandse wet staat dat iemand die steelt strafbaar is.

Maar behalve voor de hele Nederlandse samenleving zijn er ook regels die voor een bepaalde groep gelden. Als lid van een onderwijsteam houd je je aan bepaalde gedragsregels. Er zijn regels die gelden voor jou in de omgang met ouders en kinderen in de school en ook regels die gelden voor jou als collega.

**Waarden** zeggen iets over wat wij belangrijk vinden. Waarden zijn algemene termen, zoals gehoorzaamheid, respect, sportiviteit, trouw, fatsoen, collegialiteit.

**Normen** zijn het gedrag dat wij bij die waarden vertonen.

<b>Waarde: opvatting</b>	<b>Norm: gedrag</b>
Stiptheid	Ik kom altijd op tijd en verwacht dat ook van anderen
Gelijkwaardigheid	Ik trek geen kinderen voor in de klas
Gezelligheid	Ik spreek graag af met mijn vriendinnen
Zelfstandigheid	Ik probeer altijd eerst of ik het zelf kan
Respect	Ik ben beleefd tegen oudere mensen
Eerlijkheid	Ik leen nooit iets van mijn zus zonder het eerst te vragen